

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Cæcitas oculorum, manuum dexteritate compensata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

nica litteras, ut exempla eorum, quasi rem insolitam nobiscum sum-
ferimus. Postulantibus etiam nobis cultello parabat calamos ad scri-
bendum aptissimos, quos postea nobis donabat. Quum esset ita occu-
patus, diligenter inspexi formam pedum, quorum digiti erant ita ob-
longi, & ad res tenendas apti, ut procul aspicientibus manus (pallio
enim suo verecundè admodum crura tegebat) viderentur. Hoc spe-
ctaculum nobis sanè iucundum & antea non visum, iussu etiam
fuerat paulo antè Casarea Maiestati, cum illac transiret, exhibere,
qua hanc mirandam Naturæ compensationem non absq; munificen-
tia, lubens spectavit. Et paulò infrà. Similis homo mancus, vide-
licet absq; brachijs, nostro tempore fere totam Germaniam peruaga-
tus est, qui collo & mento gladium vibrare, hastilia eiaculari, & alia
multa mira dexteritate, & ita certò, longa consuetudine, qua velut
in artem transferat, didicerat, ut à proposito scopo raro, aut nunquã
aberrare solitus sit. Multis hæc annis antè in lucem sunt edita,
quàm ego suprà à me descriptum subtilem truncum, viderem,
ut proinde idem esse non potuerit. Quare in pluribus natura
ostendit, se, quod in vno aufert, in alio reddere, ac proinde
non nouercam, sed matrem agere.

Quanquam in nullo sensu est hæc mater mirabilior, quàm
qui solet esse mortalibus charissimus, hoc est in sensu oculo-
rum. Fuit Anno Christi 1612. Ingolstadij, iuuenis arcularius,
qui à natura quidem lumen vtrumque acceperat, sed po-
stea, ut opifices isti solent, die quodam festo ac vacuo, tem-
poris fallendi gratia, fistulam æneam expoliebat, parabatq;
futuro certamini iaculatorum, qui metam pariter & præmiũ
posuerant. Ibi, dum nitratum puluerem incautiùs tractat,
incensus ille inopinato simul ac miserando casu, cum impetu
exillit, iuuenemq; repentè vtrinq; exoculavit. Oculis orbis in
hospitalem domum receptus est, in qua noluit otium agitare.
Primùm igitur ipse, ut in media senum vetularumq; turba se-
cretus habitaret, sibi lectum, & exiguum iuxta locum tabulis
circumæniuit. Neque alium arcularium adhibuit ad eam ar-
chitecturam. Ipse sibi canterium cæcus exasciabat; ipse asse-
res, ad circini mensuram, ferræ lamina secabat; ipse sectos as-
seres runcina dolabat, lauigabat; poliebat; ipse glutino fer-
rum ruminabat;

Y Y Y Y 2

ruminabat;

ruminabat; itaq; conclauē rotū concinnabat, vt putares, De-
dalum ipsum suam ibi operam impendisse. Eo thalamo in hunc
modum disposito etiam ornatum addebat. Quamuis enim cæ-
cus nullum de coloribus ferre iudicium posset, tamen vndique
imagines ad parietem affigebat, de vita & morte Christi ser-
uatoris, quas omnes poterat ijs, qui cum visitabant, ordine
demonstrare, & verò etiam sigillatim exponere. Quod fa-
ciebat, vt alijs quoque ingereret cogitationes sanctas, quibus
ipse quotidie (mente effigies illas circumiens,) Christum
patientem sibi depingebat. Neque cogitando tantum postea
tempus triuit, sed ne artis suæ obliuisceretur, quod visus ne-
gabat, à tactu exegit. Itaque quæ olim oculis hauserat, me-
mori mente tenens, etiam amisso oculorum vsu, conatus est
manibus effigiare. Multa proinde variaq; fecit, venitq; breui
ad eam artis perfectionem, vt eum etiam oculati non possent
imitando superare. Tam accuratè digitis mensuras, distanti-
as, proportionēs, figurasq; omnes palpare nouerat, vt duo
minutiora molendina (quæ piperi molendo idonea essent) cum
scalis, cum orca, cum rotis, cum radijs, cum dentibus & axi-
bus, cum omnibus denique rebus perfectissimo molendino
necessarijs, ad amissim, atque tam exactè cultro exsculpere
architectariq; nosset, quàm vllus Vitruuius docere. Vnum
ego horum molendinorum ipse vidi, quod mihi architecton,
vti & alia, demonstrauit; alterum dicebat, Monachium, ad
res Principis raras & artificiosas, in pinacothecam, transla-
tum esse. Cæterum ita pius erat hic cæcus, vt clauſæ dunta-
xat, quæ mors intraret, fenestræ, vitijsq; obstructum iter, nō
autem ingenij artisq; exercendæ facultas adempta illi videretur.

XI.

Francisc. Pe-
trarcha lib. 2.
de remedijs,
vtriusque
Fort. c. 96.

*Solent, qui alterum oculorum amiserunt, altero, vt aiunt,
acutiùs videre. Id si ita est, ait Franciscus Petrarca, quid rear,
nisi vt duobus perditis, duobus alijs acutissimè videas, & tuum sa-
facias illud Tyresia caci nati, sed famosi:*

Obruit ora Deus, totamq; in pectora lucem

Deenlit.

Quippe experientia docet, eos, qui oculis capti sunt, vel na-
tura, vel casu, ceteris hominibus, qui visu præditi sunt, esse
plerumq;